

Kinder Torah

Parashas Emor

בס"ד

Dedicated in Loving Memory of Avigdor Ben Avraham and Breina Chaya Bas Efraim
Mr. and Mrs. Victor Groffman ז"ל ♦ Yahrtzeit זי"י א"י ה'

Honor His Torah

Rebbe Akiva had 12,000 pairs of *talmidim* (students) from the city of Givas to Antifras. They all died within a short span of time (during *sefiras ha'omer*). Why? Because they did not honor each other. (Gemora Yevamos 62b). The Maharsha explains that they did not honor each other's Torah. What does that mean? Is not honoring your friend's Torah a crime that carries the death penalty? The Maharsha goes on to explain that the Torah is our life. As the verse states, "Ki hou chayecha" (Devarim 30:20). Negating someone's Torah makes his life worthless in your eyes. That is a serious crime indeed.

The *talmidim* of Rebbe Akiva were on a very high *madrayga* (spiritual level). What was considered a serious *aveyra* (sin) for them might not even be noticeable to us. Yet, we can still learn an important lesson from them. We are now in the period of *sefiras ha'omer*. We have an opportunity to work on honoring our friend and his Torah. The following story illustrates one aspect of *kovod* (honoring) Torah in our times.

"I don't agree with you. That is not the *p'shat* (basic explanation) of this gemora."

"And I don't agree with you. You do not understand the *p'shat*."

"We seemed to have reached an impasse here. What should we do?"

"Let's go to the Rosh Yeshiva. He will tell us who is right."

The two *talmidim* approach the Rosh Yeshiva.

"May we ask the Rosh Yeshiva a question?"

"Of course. Go right ahead."

"My *chavrusa* (study partner) and I disagree about the *p'shat* in this gemora. Can the Rosh Yeshiva tell us who is right?"

The Rosh Yeshiva smiles. He sees an opportunity to teach these two students an important principle.

"Yes, of course. Moshe, how do you understand this gemora?"

Moshe proceeds to carefully explain the *p'shat*, as he understands it.

"Very good, Moshe."

"Am I correct?"

"I'll tell you in a minute. First, Yaakov, can you please explain what Moshe said?"

"I don't agree with Moshe's *p'shat*. I want to say my own *p'shat* in the gemora."

"I understand, Yaakov. I want to hear your *p'shat*. And I am sure that Moshe also wants to hear your *p'shat*. But first you have to understand your *chavrusa's p'shat*."

"I see. Can you please repeat what you said, Moshe?"

And so, Moshe carefully repeats his *p'shat* in the gemora. Yaakov listens attentively, understands, and repeats Moshe's *p'shat* to the Rosh Yeshiva.

"Excellent Yaakov. Now, let's hear your *p'shat*."

And so, Yaakov explains the gemora, the way he understands it.

"Very good Yaakov. Now, Moshe, can you please explain Yaakov's *p'shat* in the gemora."

Moshe proceeds to explain the gemora according to Yaakov's understanding.

"Can the Rosh Yeshiva please tell us who is right?"

"With pleasure. But first, can you both tell me precisely on which point you disagree?"

The two *talmidim* think for a long time. Finally, Moshe speaks up.

"Excellent, Moshe. That assumption is precisely your point of disagreement with Yaakov. Now, are you correct in your assumption?"

Moshe thinks again for a long time.

"No, I am not. There is a verse in the Torah which explicitly contradicts my assumption."

"Wonderful, Moshe. You really know your Chumash."

"Thank you very much, Rebbe. You really taught us an important lesson."

"Thank you Yaakov and Moshe. You are both excellent *talmidim*. You both know how to learn well, and have important insights in the gemora. It gives me much pleasure to see you listening carefully and trying your best to understand your *chavrusa's p'shat*. That is the way to honor your friend's Torah."

Kinderlach . . .

Torah is our life. Your *chavrusa's* Torah is his life. Listen to him. Understand him. Respect his opinion. Respect his Torah. This is our *avodah* (spiritual work) during these days of *sefiras ha'omer*. We are working to prepare ourselves for receiving the Torah on *Shavuos*. Hashem gives Torah to those who love it and honor it. Honor your friend's Torah. Hashem will repay you.

The City of Happiness

"I am really exhausted," the man thinks to himself. "I worked so hard this Erev Shabbos. I hope I have enough strength to concentrate on my *tefillos* (prayers). Oy am I tired. How am I going to conduct the Shabbos table? Will I have enough patience? What will I do if the children don't behave? I know. When I walk in the door, I will tell everyone how I feel, and ask them to please be sympathetic. Hmmm. Will that really work? It does not sound too promising. Little chil-

dren cannot behave perfectly the whole evening. Oy, what will I do?"

The *tefillos* finish and the man begins walking home. The crisp cool night air fills his lungs. He takes a few deep breaths, and speaks to himself.

"I am so fortunate. Hashem has given me a beautiful family. They are all waiting for me to come home with a smile on my face, to begin the Shabbos table."

His mood begins to perk up.

"I have my health. I have a good livelihood. We have such nice neighbors."

He takes more deep breaths, gaining strength with every step.

"We live in a beautiful neighborhood. I have time to learn Torah. I have a good *chavrusa* (study partner). Hashem is so good to me. How can I be in a bad mood?"

The man reaches the front door of house. He knocks, then opens the door with a big smile on his face.

"Good Shabbos everyone!"

"Good Shabbos Abba."

"These are Hashem's appointed times" (Vayikra 23:4). The Torah goes on to describe the cycle of the Jewish year, with all of its festivals, and many of their mitzvos. Later in Parashas Re'eh (Devarim 16:14-15) the Torah lists more mitzvos relating to the holy days. "You shall be happy on your festival . . . you will be completely happy." We have a mitzvah, which commands us to be happy. Can it be? Can Hashem obligate us to control our mood and our frame of mind? Yes. Therefore, it must be possible. He never commands us to do the impossible.

The Pele Yoatz discusses techniques to bring one to a state of happiness. Imagine that you just found a huge sum of money. Would anything interfere with your joy? When you are learning Torah and doing mitzvos, you are receiving a reward far, far greater than all of the money in the world. At these times you should be elated! What if you were saved from a threat of certain death? Your joy would be endless. How happy you would be to thank the person who saved you. Hashem brings you your food every day. Without it you would surely die. How thrilled you must be to thank Him when saying your blessings. His gifts are endless.

Kinderlach . . .

Don't wait around for happiness to come to you. Go get it. Make a list of ten things that give you pleasure. Imma's delicious cooking. Imma's warm smile and hug. Getting 100% on a test. Going on a nice vacation. Making Hashem happy. Don't you feel happier already? It's all up to you. Remember that the City of Happiness is in the state of mind.

והגדת לבנך

פרשת אמור

כיצד ללמוד ולהבין את הגמרא. נהיית לראות אתכם מקשיבים היטב זה לזה ומנסים להבין, כל אחד, את מהלך המחשבה של השני. זוהי הדרך לכבד את תורתו של הזולת."

ילדים יקרים...
 התורה היא חיינו. תורתו של החברותא שלך היא חיינו. הקשב לו. נסה להבין אותו. כבד את דעתו. כבד את תורתו. זוהי עבודתנו הרוחנית בימים אלה של ספירת העומר. אנו מתכוונים לקבלת התורה בשבועות. ה' נתן את התורה למי שאוהב ומכבד אותה. כבדו את תורתו של חבריכם, וה' ישיב לכם כגמולכם הטוב.

עיר השמה

"אני ממש סחוט", חשב האיש לעצמו. "עבדתי כל כך קשה בערב שבת. אני מקוה שיהיה לי כח להתרכז בתפילה. אוי, אני כל כך עייף. איך אנהל את שולחן השבת? האם אהיה מספיק סבלני? מה אעשה אם הילדים לא יתנהגו יפה? אני יודע. כשאכנס הביתה, אספר לכולם כיצד אני מרגיש ואבקש מהם להתחשב. המממ... האם זה יעזור? לא כל כך בטוח. לילדים קטנים קשה להתנהג יפה במשך ערב שלם. אוי, מה אעשה?"

התפילה הסתיימה, והאיש פונה ללכת לביתו. אויר הלילה הצונן ממלא את ראותו. הוא נושם כמה נשימות עמוקות ומתחיל לדבר אל עצמו.

"אני באמת בר מזל. ה' נתן לי משפחה נפלאה. הם כולם מחכים שאכנס הביתה עם חיוך גדול ואתחיל לנהל את סעודת השבת."

מצב רוחו מתחיל להשתפר.

"ברוך ה' אני בריא, יש לי פרנסה טובה, ויש לנו שכנים כל כך נחמדים."

הוא נושם עוד כמה נשימות עמוקות, ומרגיש כיצד הוא הולך ומתחזק.

"אנחנו גרים בשכונה נהדרת. יש לי זמן ללמוד תורה, יש לי חברותא מצוינת. ה' כל כך טוב אלי. איך שייך להיות במצב רוח רע?"

האיש מגיע לדלת ביתו. דופק, ונכנס כשחיוך רחב נסוך על פניו.

"שבת שלום לכולם!"
 "שבת שלום, אבא."

"אלה מועדי ה'" (ויקרא כ"ג, ד'). התורה ממשיכה ומתארת את מעגל השנה היהודית, עם כל ההגים והרבה ממצוותיהם. מאוחר יותר, בפרשת ראה (דברים ט"ו, י"ד-ט"ו) מפרטת התורה מצוות נוספות הקשורות לחגים. "ושמחת בחגך... והיית אך שמח." יש לנו מצוה המורה לנו להיות שמחים. היתכן? האם יכול ה' לצוות עלינו לשלוט במצב רוחנו ובאופן חשיבתנו? כן. ואם כן, זה ודאי אפשרי. הוא אף פעם לא מצוה אותנו לעשות את הבלתי אפשרי.

הפלא יועץ דן בדרכים היכולות להביא את האדם למצב של שמחה. תארו לעצמכם שמצאתם סכום כסף גדול. היש משהו היכול להעביב על שמחתכם? כאשר אתם לומדים תורה ומקיימים מצוות אתם מקבלים שכר גדול הרבה הרבה יותר מכל הכסף שבעולם. בזמנים כאלה עליכם להיות במצב רוח מרומם עד מאד! ומה אם נצלתם ממות בטוח? הרי לא יהיה גבול לשמחתכם. כמה תודו לאדם שהציל את חייכם. ה' מספק לכם אוכל בכל יום ויום. בלעדיו - אין ספק שלא תחזיקו מעמד. באיזו שמחה עצומה עליכם להודות לו כשאתם מברכים ברכת המזון. אין סוף למתנות שהוא מרעיף עלינו.

ילדים יקרים...
 אל תחכו שהשמחה תבוא אליכם. צאו והשיגו אותה. עשו רשימה של עשרה דברים הגורמים לכם לעונג ולשמחה. המטעמים של אמא, חיוכה החם וחיבוקיה, 100 במבחן, חופשה יפה, לשמח את ה'. נכון שכבר עכשו אתם מרגישים שמחה גדולה יותר. הכל תלוי בכם. זכרו! המפתח לעיר השמחה נמצא רק אצלכם.

כבוד תורה

שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיוכוס, וכולן מתו בפרק אחד (בספירת העומר) מפני שלא נהגו כבוד זה לזה" (גמרא, יבמות ס"ב ע"ב). המהרש"א מסביר שלא נהגו כבוד זה בתורתו של זה. למה הכוונה? האם כשלא נוהגים כבוד בתורתו של הזולת מתחייבים מיתה? המהרש"א ממשיך ומסביר שהתורה היא חיינו, כפי שנאמר (דברים ל', כ') "כי הוא חי"ך". כשאתה מזלזל בתורתו של הזולת, הרי זה כאילו זלזלת בו, וכאילו חייו הם חסרי ערך לדעתך. זהו עוון חמור ביותר, אם כן.

תלמידי רבי עקיבא היו במדרגה גבוהה מאוד. מה שנחשב כעבירה חמורה אצלם, ייתכן שלא נוכל אפילו להבחין בו. אך אנו עדיין יכולים ללמוד לקח חשוב ממה שקרה להם. אנו נמצאים כעת בספירת העומר. יש לנו ההזדמנות ללמוד לכבד את חברינו ואת תורתם. הסיפור הבא מראה צד אחד של כבוד התורה הנוגע לימינו-אנו.

"אינני מסכים אתך. אין זה הפשט הנכון בגמרא זו."
 "ואני אינני מסכים עמך. אתה לא מבין את הפשט."
 "נראה שהגענו למבוי סתום. מה נעשה?"
 "נלך לראש הישיבה. הוא יאמר לנו מי צודק."

שני התלמידים ניגשים לראש הישיבה.

"האם אפשר לשאול את ראש הישיבה שאלה?"

"ודאי. מה השאלה?"

"החברותא שלי ואני לא מצליחים להגיע להסכמה בעניין הפשט בגמרא זו. האם ראש הישיבה יכול לומר לנו מי צודק?"

ראש הישיבה מחייך. הוא רואה כאן הזדמנות להבהיר לתלמידים אלה עקרון חשוב בלימוד.

"ודאי, משה. כיצד אתה מבין את הגמרא הזו?"

משה מסביר באריכות את הפשט, כפי שהוא מבין אותו.

"טוב מאוד, משה."

"האם אני צודק?"

"עוד רגע אומר לך. אבל קודם, יעקב, האם אתה יכול להסביר את מה שאמר משה?"

"אבל אני לא מסכים עם הפשט שלו. אני רוצה לומר את הפשט שלי בגמרא."

"אני מבין, יעקב. אני רוצה לשמוע את הפשט שלך. ואני בטוח שגם משה רוצה לשמוע אותו. אך קודם עליך להבין את הפשט של החברותא שלך."

"אני מבין את מה שראש הישיבה אומר. האם אתה יכול לחזור על מה שאמרתי, משה?"

ושוב, משה מסביר את הפשט שלו בגמרא. יעקב מקשיב, מבין וחוזר עליו בפני ראש הישיבה.

"מצויין, יעקב. וכעת נשמע את הפשט שלך."

יעקב מסביר את הגמרא כפי שהוא הבין אותה.

"טוב מאוד, יעקב. ועכשיו, משה, האם אתה יכול להסביר את הפשט של יעקב בגמרא?"

משה מסביר גם הוא את הפשט לפי הבנתו של יעקב.

"וכעת, האם ראש הישיבה יכול לומר לנו מי צודק?"

"אשמח לעשות זאת. אך קודם כל, האם אתם יכולים לומר לי מהי נקודת המחלוקת ביניכם?"

שני התלמידים חושבים למשך זמן רב. ולבסוף, משה אומר את דברו.

"מצויין, משה. אותה הנחת יסוד שלך היא הנקודה שבה אינך מסכים עם יעקב. וכעת, האם הנחת היסוד שלך נכונה?"

משה שוב חושב למשך דקות ארוכות.

"לא, היא אינה נכונה. יש פסוק בתורה הסותר הנחה זו."

"יופי, משה. אתה באמת בקי בחומש."

"יתודה רבה לך, כבוד הרב. לימדת אותנו דבר חשוב בלימוד."
 "יתודה לכם, משה ויעקב. שניכם תלמידים מצויינים. שניכם יודעים

